AJÁNLÓ

Üdvözlöm Önt Karcag, Berekfürdő, Kunhegyes, Kunmadaras és Nagyiván települések önkormányzatai és vendégszerető lakossága nevében.

Szíves figyelmébe ajánlom kiadványunkat, amelynek megjelentetését azért vállaltuk, hogy az öko-turizmus és a természeti értékek iránt érdeklődő bel- és külföldi turistáknak megmutassuk városunkat és térségét, a régió határáig elhúzódó, a világörökség részét képező Hortobágyi Nemzeti Park védett növény- és állatvilágát, a puszta szépségét, különlegességét.

Szeretnénk, ha minél többen megismerkednének kulturális és népművészeti örökségünkkel, a népi hagyományokkal, a kun sajátosságokkal.

A kiadványban található térképen ökotúra útvonalak, jelzések is találhatók, amelyekkel a gyalogos, kerékpáros, lovas és szekeres túrázók tájékozódásához nyújtunk segítséget.

A túrák fáradalmait kipihenhetik a térség gyógyvizű fürdőiben és az uszodákban. A horgászat és vadászat kedvelői is hódolhatnak kedvtelésüknek. A gasztronómia iránt érdeklődők megkóstolhatják a kunsági ízeket, a híres birkapörköltet, a bojtáravatót és a kunsági kalácsokat.

Hagyományainkat jobban megismerhetik, ha résztvesznek a már országosan is ismert rendezvényeinken, a birkafőző-versenyen, a lovasnapok eseményein és a Nagykunsági Kulturális Napok rendezvényein.

Látogasson el térségünkbe, fedezze fel városunk és a régió látnivalóit, s térjen vissza újra!

Kellemes túrázást, kikapcsolódást, hasznos időtöltést kívánok minden kedves látogatónknak.

Karcag, 2009. május14.

Dr. Fazekas Sándor

polgármester
országgyűlési képviselő

Karcag

1. Városkép, előtérben a gimnázium
2. Kántor Sándor Fazekasház (Erkel Ferenc utca 1.)
3. Református templom
4. Györffy István Nagykun Múzeum

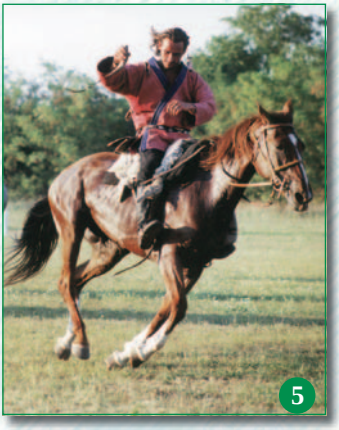

5. Lovasjátékok a Nagykunsági Kulturális Napokon
6. Kálvária-halom
7. A karcagi szélmalom
8. A Városháza, előtérben az I. világháborús emlékmű

Fotó: Dede Géza

Karcag természeti értékei

A Nagykunság hajdan hírhedté vált képe a XIX. századi folyószabályozások után jelentősen megváltozott. A szántóként hasznosítható területek aránya lényegesen nagyobb lett, de ez egyben a páratlan gazdagságú vízivilág pusztulását is jelentette. Györffy István így írt erről a Nagykunsági krónikában az 1920-as években:

Vihar

Fotó: Kapocsi István

„Csak két emberöltő telt még el, mióta a mérnökök vérét vették a Sárrétjének, mégis úgy megváltozott ez a vidék azóta, mintha századok múltak volna el.”

Eperfa

Fotó: Szilágyi Attila

Az élőhelyek átalakulása az itt élő növény és állatvilág jelentős változását vonta maga után. Évtizedek múltán a száraz szikes puszták és a szántóföldek váltak a táj meghatározó elemeivé. A vízjárta területeket gazdasági megfontolásból próbálták minél inkább visszaszorítani, de a vízivilág havas telek után még egy-egy rövid időre ma is feltámad és visszahódítja a régi erek megmaradt medreit.

Karcag város közigazgatási területén három országos jelentőségű védett természeti terület, közel ötven védett kunhalom és egy szikes tó van. Ezen kívül számos védett és fokozottan védett növény és állatfaj él a védett természeti területeken kívül is. Az itt található természeti értékek felbecsülhetetlen kincsei a Nagykunságnak, védelmük közös érdekünk és kötelességünk!

Hortobágyi Nemzeti Park

A Hortobágyi Nemzeti Park Magyarország első és legnagyobb nemzeti parkja, mely nemzetközi összefogással, hosszas előkészítő munkát követően, 1973-ban alakult meg. Területe a bővítéseket követően mára meghaladja a 80 ezer hektárt. Az alapításkor kijelölt „törzsterület" teljes egészében UNESCO Bioszféra Rezervátum, hozzávetőleg egyharmada pedig nemzetközi jelentőségű vizes élőhely is.

1999 decemberében az UNESCO a „Világörökség része" címet adományozta a Hortobágyi Nemzeti Parknak.

Delelő szürkemarhák

Fotó: Kapocsi István

A Hortobágyi Nemzeti Park a természeti értékek megőrzése érdekében övezetekre van osztva. A Karcag, Kunmadaras, Nagyiván települések közigazgatási határába tartozó területek szabadon nem látogathatóak. Ezekre a pusztaré-szekre egyáltalán nem, vagy csak vezetővel lehet belépni.

A HNP egyik látogatók elől elzárt területe a Kunkápolnási-mocsár

Fotó: dr. Kovács Gábor

A bemutató területekről információt telefonon, vagy személyesen Hortobágyi Látogatóközpontban (52/589 321 és az 52/589 000), valamint a Hortobágyi Nemzeti Park Igazgatóság központjában (Debrecen, Sumen u. 2., tel.: 52/529-920, fax: 52/529-940) lehet kérni.

Kecskeri-puszta Természetvédelmi Terület

A Kecskeri-puszta Természetvédelmi Terület a Nagykunságban, Karcag közigazgatási határának Kisújszállással, Kenderessel és Kunhegyessel szomszédos nyugati részén terül el. Kecskeri-pusztától távolabb, keleti irányban találjuk a védett természeti területhez tartozó két mocsármaradványt; a fiatal kocsányos tölgyessel és körgáttal körülvett Dudás-fertőt és a kaszálók által határolt Bige-fertőt, melynek kunhegyesi része helyi jelentőségű védett terület.

A szikes mocsarakban él a mocsári teknős
Fotó: Kapocsi István

Az országos jelentőségű védett természeti terület nagysága 1226 hektár. Túlnyomó része szikes puszta, de jelentős a hozzávetőleg 200-240 hektáros víztározó és mocsár is. A vizes élőhelyek közül változatosságával és fajgazdagságával kiemelkedik a Konta-mocsár.

A területen kisebb részben réti, nagyobb részben szolonyec szikes talaj a jellemző. Ez utóbbi típusnál megfigyelhető eróziós forma, a padkáso-

A Kecskeri-puszta fölött alkalmanként megfigyelhető a rétisas
Fotó: Sallai Zoltán

dás itt is megtalálható. A táj sík felszínű, ebből csak a környékbeli kunhalmok (pl. Konta-halom), laponyagok (például Köves-laponyag) emelkednek ki.

Egykor a Kecskeri-puszta környéke is rendszeresen vízjárta, mocsaras része volt a város határának. Itt terült el a hírhedt Kara János mocsár. A Kara János név eredetéről ma már semmi biztosat nem tudunk. Lehetséges, hogy valaha ő birtokolta ezt a határrészt, neve így maradt az utókorra. A nép azonban szereti tudni mindennek az okát, ezért ha nem tud bizonyosat a dolgok felől: költ. Kimnach Ödön az 1900-as évek elején így jegyezte fel a mondát Kara Jánosról:

Apró halakra les a jégmadár
Fotó: Ványi Róbert

„Egy ily nevű vitéz el akarta rabolni Zádor lovag szeretőjét Ágotát. Éjnek idején lóra ült s csendesen megközelítette az ágotai csárdát. Zádor ezt megtudta s meggátolta szándékában, de megfogni nem tudta. Űzőbe vette tehát s csak nagy fáradtság árán, majd' a kisújszállási határnál érte utol. Ekkor megölte, testét pedig egy közeli érbe tapostatta lovával. Innen nyerte ez a hely a Kara János nevet."

A vízivilág idején itt egy gát vezetett át, ami

Rövidre legeltetett gyepek talajába ássa járatát az ürge
Fotó: Habarics Béla

lehetővé tette a közlekedést Pest és Debrecen, így egyúttal Kisújszállás és Karcag között is, de ennek ellenére az év jelentős részében csak csónakkal lehetett erre átjárni. A mocsár a Nagy-Sárrét északi részét alkotta, vizét a Tisza táplálta a Mirhó-fokon át. A terület legismertebb vízfolyása a Kecske-ere, amely a mocsár legmélyebb része volt. A lecsapolási munkák alkalmával ezt körtöltéssel vették körül és jelenleg is víztározóként hasznosítják (Örsi Zs.

Tavaszi vizeken táplálkozó kis lilék
Fotó: Kapocsi István

1999. kézirat). A szikes talajon kialakult időszakosan nedves rétek és az év nagy részében vízzel borított mocsarak azonban az árvízszabályozások után is jellegzetes élőhelyek maradtak. Ezek utolsó hírmondója a Konta-mocsár.

A növénytakaró társulásait természetesen itt is a termőhelyi adottságok, elsősorban a talaj típusa és mikrodomborzata határozza meg. A változatos terepfelszínnel mozaikos növénytársulások kialakulása jár együtt. A magasabban fekvő réti szolonyec talajon a száraz szikesek szinte valamennyi

Réti csík

Fotó: Sallai Zoltán

jellemzőbb társulása megtalálható. Legjellemzőbb a cickafarkos szikes puszta *(Achilleo-Festucetum pseudovinae)* és az ürmös szikes puszta *(Artemisio-Festucetum pseudovinae)*. Sajátos azonban a vakszik növényzete, mert itt a bárányparéj *(Camphorosma annua)* helyett a heverő seprőfű *(Kochia prostrata)* és a seprőparéj *(Bassia sedoides)* jelenik meg, viszonylag nagy tömegben. A vékony termőrétegű szikeseken, a kilencvenes évek végén került elő a szikárszik *(Petrosimonia triandra)* néhány kisebb

állománya. Ennek a fajnak a legközelebbi előfordulási helye Torda környékén ismert.

A Kecskeri-pusztán egy-egy vizes területrészen előkerült a rizspalka *(Cyperus difformis)* és a rizsgyékény *(Typha laxmanni)* is. A környező csatornákban tömegesen él a sulyom *(Trapa natans)*, a mocsárban pedig békalencse fajok *(Lemna spp.)*, rucaöröm *(Salvinia natans)*, vízi harmatkása *(Glyceria maxima)*, keskenylevelű gyékény *(Typha angustifolia)*, széleslevelű gyékény *(Typha latifolia)* és a nád *(Phragmites communis)* állományát váltja fel a magasabban fekvő, de üde, nedves részeken az ecsetpázsitos rét *(Agrostio-Alopecuretum pratensis)*.

A gerinctelen állatfajok közül kiemelendő a szitakötők és az egyenesszárnyúak, valamint a futóbogarak fajgazdagsága. A sekély vizekben még megtalálható a korábban rizskártevőként számontartott, ma már ritka nyári pajzsosrák is *(Triops cancriformis)*. A halak, kétéltűek és hüllők közül természetvédelmi szempontból kiemelendő fajok a halványfoltú küllő *(Gobio albipinnatus)*, réti csík *(Misgurnus fossilis)*, aranykárász *(Carassius carassi-*

Rackák a Kecskeri-pusztán

Fotó: Lisztes László

A térségben már csak ritkán költ a székicsér
Fotó: Kapocsi István

us), dunai tarajos gőte *(Triturus dobrogicus)*, pettyes gőte *(Triturus vulgaris)*, barna ásóbéka *(Pelobates fuscus)*, mocsári teknős *(Emys orbicularis)* és a vízi sikló *(Natrix natrix)*. A gerincesek közül a legkutatottabb a madárvilág. A terület szerepe az alföldi madárvonulásban jelentős, különösen a récefélék, a daru és lilealakúak tekintetében. A térségben három fokozottan védett madárfaj rendszeres költését érdemes megemlíteni: nagy kócsag *(Egretta alba)*, túzok *(Otis tarda)* és székicsér *(Glareola pratincola)*. Az emlősök közül a víztározó környéke jó élőhelyet jelent a vidrának *(Lutra lutra)*, mely szintén fokozott természetvédelmi oltalom alatt áll. A legeltetett laponyagok löszös talaján az ürge *(Citellus citellus)* kisebb populációi is megtalálhatók.

A környező szikes puszták képét a legeltető állattartással összefüggő gyephasználat határozza meg. A Kontai úton lévő hodályban tartott rackaállomány kora tavasztól késő őszig járja a legelőt. A Konta-mocsár melletti Túri-legelőt május elejétől

A szikes puszták egyik jellegzetes növénye a sóvirág
Fotó: dr. Kovács Gábor

augusztus végéig, ritkábban októberig is szarvasmarha legeltetéssel hasznosítják. A gulya át-átjár a mocsárhoz a sekélyebb részek ecsetpázsitos rétjébe legelni vagy a nyíltvízhez inni. Az állatállomány legelésével, taposásával megakadályozza a parti sáv erős nádasodását, gyékényesedését és a trágyájukon megtelepedő rovarok jó táplálékbázist nyújtanak egyes madárfajoknak.

A Zádor-híd Természetvédelmi Terület

A Zádor-híd Természetvédelmi Terület Karcag közigazgatási határának keleti részén, a Pestet Debrecennel összekötő egykori országút mellett fekszik.

A terület 1976 óta országos jelentőségű természetvédelmi terület, nagysága 71 hektár, melynek jelentős része szikes puszta. Vizes élőhelyek itt már csak elvétve találhatók, pedig az árvízszabályozások előtt a szeszélyes Zádor-ér táplálta vízzel a térség mocsarait.

A közlekedés biztosítása állandó nehézséget jelentett, ezért 1804-ben Karcag elöljárói szükségesnek látták, hogy a vízfolyáson keresztül a régi töltés helyett állandó kőhidat állítsanak, mely az év minden szakában lehetővé teszi az átjárást.

A jelenleg is álló híd alapkövét 1806. november 27-én rakták le, és 1809-ben átadták a forgalomnak. A híd eredetileg kilenc lyukú volt, hasonlóan a később épített, 1833-ban elkészült hortobágyi kőhídhoz. A Zádor-híd húsz évig viselte a vizek

Zádor-híd

Fotó: Örsi Zsolt

ostromát, de az 1830-as áradás elsodorta két-két szélső pillérjét. Az ujjáépítést követően nyerte el mai ötlyukú formáját.

Napjainkban már meglepő látvány ez a "part-ravetett híd", mert nem a tekintélyes építmény alatt, hanem vele párhuzamosan, mellette folyik a víz egy belvízelvezető csatorna ásott medrében. A híd ma védett műemlék, melyet délen már vízrendezett szántók öveznek.

Nyár elején ugarokon és mezsgyékben gyakori látvány a pipacs

Fotó: Sallai Zoltán

Dürgő túzokkakas

Fotó: Motkó Béla

Szikes gyepeken, szántókon költ a bíbic

Fotó: Szilágyi Attila

Kunhalmok

Az Alföldön a tájat figyelő utazó tekintete gyakran megakad a nem ritkán tíz méternél magasabb halmokon, melyekről sokan nem is sejtik, hogy ezek emberi kéz alkotásai. Közülük a legöregebbek az újkőkorban és a bronzkorban kialakult alacsonyabb településhalmok. A szabályos kör alakú, magas kunhalmok a kurgánok, vagy más néven sírhalmok. A láncolatban álló alacsony halmok őrhelyként szolgáltak, de később települések határait is gyakran jelölték határhalmokkal.

A Nagykunságban, így Karcagon is gyakran feltűnnek, hol egy szántóföldből, vagy gyepterületből kiemelkedve, hol egy régi folyómeder fölé magasodva, máskor meg egy tanya tőszomszédságában a gazdasági udvar részeként. Karcag közigazgatási területén több mint ötven kunhalom található. Ezek egy része korábban már helyi jelentőségű védett természeti érték volt, de 1996-óta a Természet védelméről szóló törvény minden kunhalmot országos természetvédelmi oltalom alá vont.

Ecse-halom

Fotó: Kapocsi István

Taréjos búzafű, a löszgyep maradványok egyik jellemző pázsitfűféléje

Fotó: dr. Kovács Gábor

Az utazó nehezen tud tájékozódni a számára nagyon hasonló halmok, és azok népi eredetű nevei között, ezért néhány nevezeteset érdemes külön is kiemelni.

– 1987-ben az értékes löszgyep vegetáció miatt a Pincés- és a Gergely-halmot nyilvánították először helyileg védetté.
– A 4-es számú főútvonal melletti Kis-Hegyesbori-halom ad helyet a Kun emlékhelynek. A halom tetején, arccal hét Nagykun település irányába, egy-egy kőszobor áll. Ezek Közép-Ázsia kipcsak szobrait idéző alkotások Györfi Sándor Munkácsy-díjas szobrászművész műhelyéből kerültek ki.

A Kun emlékhely

Fotó: Dede Géza

– A város belterületén a Dózsa György úton a szélmalom felé haladva útba esik a Szöllős-, más néven Kálvária-halom.
– A Törökbori-halom Karcag és Kunhegyes határán található, löszgyep társulása mára erősen leegyszerűsödött, de szép egyedi tájérték.

A fent említett halmokat a térképmelléklet segítségével könnyű megtalálni, így felkeresésük akár külön programként is beilleszthető egy több napos Karcag környéki túrába.

A Szöllős-, más néven Kálvária-halom

Fotó:Kapocsi István

Figyelemre méltó természeti adottságok, kikapcsolódási lehetőségek

Arborétum

Karcag központjától körülbelül 4,5 kmre, a Kisújszállási út végén található a Debreceni Egyetem Kutató Intézete. Az intézeti park több évtizedes dísznövénygyűjtő munka nyomán fejlődött arborétummá.

A park nem csak lombhullató és örökzöld cserje és fafajokban gazdag, hanem egyéves és évelő lágyszárú dísznövények is megtalálhatók itt.

Télen a park fáin gyakran megfigyelhető az erdei fülesbagoly

Fotó:Kapocsi István

Búbos banka

Fotó: Szilágyi Attila

Túrák a határban

1-es számú kerékpártúra útvonal (kb. 26 km)

A túraútvonalon Karcagról a Kisújszállási úton a Kertváros érintésével a **Kecskeri-puszta Természetvédelmi Területen** haladunk keresztül, részben a víztározó gátján, ahonnan földúton érkezünk vissza a Kertvárosba. A védett természeti terület határát tábla jelzi. **Az élővilág zavarásának elkerülése miatt a kijelölt útról letérni tilos!**

Daruvonulás

Fotó: Lisztes László

2-es számú túra útvonal (kb. 8 km)

A túraútvonal az előzőhöz hasonlóan szintén a Kertvároson keresztül halad, így útba esik a **Debreceni Egyetem Kutató Intézetének Arborétuma** is.

Kellemes lehet egy pihentető séta az arborétumban
Fotó: Dede Géza

Az út végcélja a **Kun emlékhely**, mely a 4-es számú főút mellett a **Kis-Hegyesbori halmon** áll, gépkocsival is könnyen elérhető. A halom mellett szabadtéri főzésre, szalonnasütésre alkalmas tűzrakóhely is van.

Vörösbegy
Fotó: Habarics Béla

3-as számú túra útvonal (Ágota-hídig kb.18 km)

Karcag központjából a Dózsa György úton elindulva a **Szöllős-halom**, a **Szélmalom** és a **Szélmalmi fogadóház** érintésével a Debreceni úton haladva elérjük a **bengecsegi kilátót**. Keleti irányba tovább haladva szántóföldek mellett a Bengecseg nevű határrészen át vezet az utunk. Ezek a területek túzokvédelmi szempontból kiemelt jelentőségű helyek, mert a hortobágyi túzokállomány jelentős része itt telel át.

Kékvércse

Fotó: Szilágyi Attila

A kerékpárút a Hortobágy-csatorna mellett az **Ágota-hídig**, a Nemzeti Park határán folytatódik, a visszafele úton két, tájképi szempontból érdekes kunhalomot is érintünk. Az első a **Lőzér-halom,** második a **Zádor-halom.** A halmok tetejéről és a madármegfigyelő toronyból jól megfigyelhető a Disznórét növény és állatvilága. A kerékpárút a Zádor-híd irányában halad tovább.

Az utat gyalogosan, kerékpárral, vagy részben gépkocsival is meg lehet tenni. **A híd közvetlen környezete és az északra eső Zádor lapos védett**

A Szélmalmi fogadóház a műemlék szélmalommal
Fotó: Kapocsi István

természeti terület. A tűzrakás tilos! A lapos, vizes területek tavasszal, nyár elején vonzóak a parti madarak számára. A belvizes szántókon egyes években a székicsér és a kis lile is költ.

Tűzrakó helyek, pihenőhelyek, a Szélmalmi fogadóház udvarán és a kerékpárút mellett vannak kialakítva.

Kemence a Szélmalmi fogadóház udvarán
Fotó: Kapocsi István

4-es számú kerékpártúra útvonal
(Berekfürdőig kb. 25 km)

Karcag határát elhagyva, a Debreceni útról észak felé letérve műúton folytathatjuk túránkat Tilalmas tanyaközpontjáig, amelyen át újra északi irányba tartunk és elérjük a Német-éri csatornát. A csatorna hídján áthaladva a gáton balra fordulva a **Pincés-halom** érintésével **Berekfürdőig**

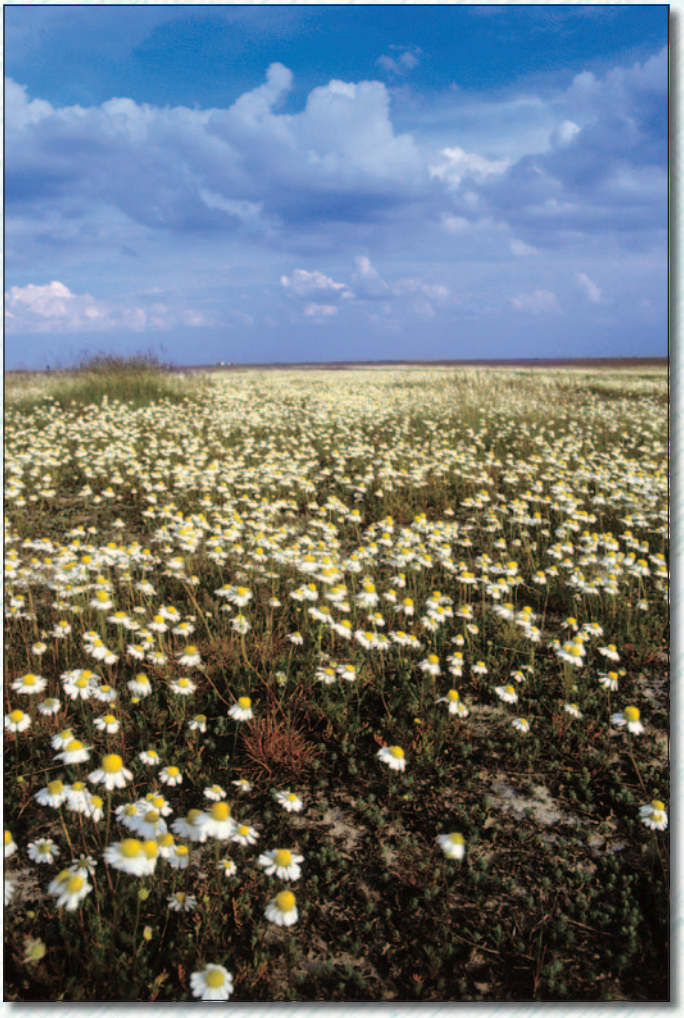

Kamillavirágzás a Hortobágyon
Fotó:dr. Kovács Gábor

folytatjuk utunkat. Útközben a Német-éri csatorna gátjáról elénk tárul a **Hortobágyi Nemzeti Park Kunmadarasi-pusztájának** panorámája. **A védett természeti terület nem látogatható szabadon, ezért a gátról letérni tilos! Bővebb információt telefonon, vagy személyesen a Hortobágyi Látogatóközpontban (52/589-321 és az 52/589-000), valamint a Hortobágyi Nemzeti Park Igazgatóság központjában (Debrecen, Sumen u. 2., tel.: 52/529-920, fax: 52/529-940) lehet kérni.**

5-ös számú túraútvonal
(Berekfürdőig kb. 14 km)

Ha Karcagot a Kunmadarasi úton hagyjuk el, és az ipartelepekkel szemben lévő dűlőúton északra fordulunk, akkor az egykori folyómedren, **Üllőlaposon** keresztül jutunk **Berekfürdőbe**. Az Üllőlaposon átjutva érdemes egy pillantást vetni a keleti irányban lévő **Pincés-halomra**. Az alacsonyabb fák ágain olykor láthatunk pihenő **gyurgyalago-**

Napfelkelte a Pincés-halomnál
Fotó: Dede Géza

Gyurgyalag

Fotó: Vadász Sándor

kat, vagy **kékvércséket** is. A régi homokbányák partfalában **partifecskék** költenek, ezek vadászgató csapataival is találkozhatunk.

Partifecskék

Fotó: Kapocsi István

Macskahere

Fotó: Kapocsi István

6-os számú kerékpártúra útvonal
(Kunhegyesig kb. 23 km)

A Kunmadarasi útról az ipartelepeknél nyugatra fordulva a Kunhegyesi úton folytathatjuk utunkat. A műút délre kanyarodik egy szarvasmarha tartó telephez, azonban itt egyenesen, földúton kell tovább haladni a főcsatornáig *(NK-III-II)*, majd annak gátján a határcsatornáig *(NK-III-II-IV)*. A határcsatorna hídján át haladhatunk a Karcagi úton „toronyiránt" a **Kunhegyesi Strandfürdőig**.

A felázott utak nehezen járhatók
Fotó: Kapocsi István

7-es számú kerékpártúra útvonal (kb. 16 km):

A Kunhegyesi útról északra fordulva a határcsatorna *(NK-III-II-IV)* melletti úton, a **Bige-fertő** mellett érjük el a **Gergely-halmot**.

8-as számú kerékpártúra útvonal (kb. 15 km)

A kunhegyesi útról a határcsatorna *(NK-III-II-IV)* hídján átkelve déli irányba haladunk és körül-

Kunhegyes -Karcag határán lévő Törökbori-halom
Fotó: Kapocsi István

belül 2 km-re, az út jobb oldalán találjuk a **Törökbori-halmot**.

A környező területek fölött a szerencsés madarász megpillanthat egy-egy **réti sast**, vagy **kerecsen sólymot**.

Végül néhány jó tanács

- A földutak sok helyen igen rossz minőségűek, ezért gépkocsival csak műúton érdemes elindulni.
- A túraútvonalak lakott területektől messze vezetnek, ezért csak kifogástalan állapotú kerékpárral, ivóvízzel és élelmiszerrel felszerelkezve vágjunk neki a kerékpártúrának.
- A kellemetlenségek elkerülése érdekében tartsuk be a védett természeti területekre szóló korlátozásokat.

Őshonos háziállatok

Utunk során a tanyák, jószágállások körül – sajnos egyre ritkábban – őshonos háziállataink közül is láthatunk néhányat.

Mangalica és malacai
Fotó: Dede Géza

A komondort és a kuvaszt csak tisztes távolból figyeljük, nem szeretik a hivatlan látogatókat

Fotó: Kapocsi István

Puli munka közben
Fotó: Dede Géza

Gyógyfürdőink

Karcagon és közvetlen vonzáskörzetében három, különböző ásványi összetétellel rendelkező termálvízre telepített strandfürdő van. Közülük a legismertebb és legnagyobb Berekfürdő, de érdemes meglátogatni a karcagi, vagy a kunhegyesi strandfürdőket is.

Berekfürdő és Karcag fürdőinek gyógyvizei nem csak a felüdülést, hanem a gyógyulást is szolgálják.

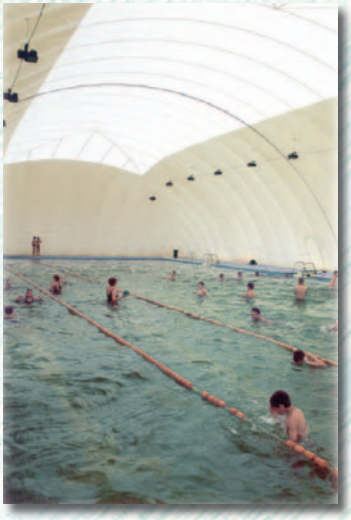

A karcagi fedett uszoda télen is látogatható

Fotó: Dede Géza

A karcagi (fent) és a berekfürdői strand gyógymedencéi

Fotó: Dede Géza

Védett növények

A térségben több védett, vagy különleges növényfaj él. Fennmaradásuk érdekében egy részük termőhelye nem látogatható. Néhányukkal túránk során is találkozhatunk. Vigyázzunk rájuk!

Erdélyi útifű *(Plantago schwarzenbergiana)* **Kárpát-medencei benszülött növényfajunk, mely szikes pusztákon és szikes réteken él. Védett.**

Macskahere (*Phlomis tuberosa*) A Hortobágyon és a Nagykunságban a löszgyepek egyik - ma már ritka - társulásalkotó faja. Állománya csak kisebb foltokban maradt fenn. Védett.

Ligeti zsálya *(Salvia nemorosa)*
A foltszerűen fennmaradt, erősen elszegényedett lösz-gyep-társulások gyakori növénye.

Pompás kosbor
(*Orchis laxiflora subsp. elegans*)
A Kunmadarasi-puszta zsombékos mocsárrétjein élő orchidea faj. Védett.

Kolokán *(Stratiotes aloides)*
A mocsarak nyíltvizes részein kialakuló úszó hínármezők jellemző növénye, több madárfaj számára költőhelyül szolgál.

Fotók: dr. Kovács Gábor

Berekfürdő

A Nagykunság legfiatalabb, alig több mint ezer lakosú települése a gyógyfürdőjéről híres. A strand több hektárnyi területén hat szabadtéri és két fedett medence várja a gyógyulásra, felüdülésre vágyó vendégeket. A település nevezetességei, látnivalói közé tartozik a református és a római katolikus templom. A főtéren található Megbékélés Háza a református egyház egyik konferencia-központja.

Fotók: Dede Géza

Kunmadaras

A közel hatezer lakosú kun település a történelmi Nagykunság északi szegletében fekszik, közel a Hortobágyhoz. A városban a XVIII. században épült református templom, a Kossuth-tájház (1849. július végén itt szállt meg Kossuth Lajos) és az 1890-ben épült községháza tartozik a legérdekesebb látnivalók közé. A település természeti értékekben gazdag, hisz a Kunmadarasi-puszta, és a Kunkápolnási-mocsár a HNP részeként országos jelentőségű védett területek.

Kunhegyes

A csaknem 700 éves múltra visszatekintő, mintegy kilencezer lakosú település, a Nagykunság északi peremén, a Tisza-tóhoz közel található. A város jelképe a központban látható, egyedülálló méretű református templom. Az épület szomszédságában áll a városi könyvtár műemlék épülete. Közkedvelt „túraállomás" a műemlék, Komlóssy-féle szélmalom, és a Falusi Vendégfogadó. Kiadványunkban a település természeti értékei közül, a határában található kunhalmokról, és a Bige-fertő mocsármaradványról esik szó.

Fotók: Dede Géza

Fotók: Mészáros János

Nagyiván

Fotók: Dede Géza

A Hortobágy peremén található település legfőbb vonzerejét, az innen már látható, puszta jelenti. A községben az 1789-ben épített műemlék jellegű római katolikus templom mellett több XIX. században épült parasztházat is felfedezhetünk. A főút mellett találjuk, a templom védőszentjének, Keresztelő Szent Jánosnak nemrég helyreállított szobrát. A nagyiváni tájházban a XX. század elejének jellegzetes paraszti bútorai, berendezési tárgyai tekinthetők meg.

Közérdekű információk

Polgármesteri Hivatal
5300 Karcag, Kossuth tér 1.
Tel.: 59/500-610
Fax: 59/311-998
e-mail:
phkarcag@ph.karcag.hu
www.karcag.hu

Rendőrség
5300 Karcag, Kossuth tér 1.
Tel.: 59/500-250 , 107

Tűzoltóság
5300 Karcag, Madarasi út 2.
Tel.: 59/503-111 , 105

Mentőállomás
5300 Karcag, Kórház u. 6.
Tel.: 59/311-803 , 104

Kátai Gábor Kórház
5300 Karcag, Zöldfa u. 48.
Tel.: 59/507-111

Orvosi rendelő
5300 Karcag,
Széchenyi sgt. 27,
Tel.: 59/311-233

Vasútállomás
5300 Karcag, Vasút u. 101.
Tel.: 59/311-110

Autóbusz-pályaudvar
5300 Karcag, Széchenyi tér 1.
Tel.: 59/311-052

Posta
5300 Karcag, Széchenyi sgt. 4.
Tel.: 59/311-214

Déryné Művelődési és Ifjúsági Központ
5300 Karcag, Dózsa Gy. u. 5-7.
Tel.: 59/503-224 , 59/503-402 , 59/503-403
E-mail: info@derynekarcag.hu
www.derynekarcag.hu

Városi Csokonai Könyvtár
5300 Karcag, Dózsa Gy. u. 29.
Tel.: 59/503-152
E-mail: vcsk@mail.vcsk.hu
www.vcsk.hu

Karcagi Ifjúsági Ház
5300 Karcag, Püspökladányi út 11.
Tel.: 59/300-857
E-mail: ifihazkarcag@externet.hu

Sport Szolgáltató Központ
5300 Karcag, József Attila u. 1.
Tel.: 59/311-954
E-mail: sport.szolg@externet.hu

Múzeumok, kiállítóhelyek
Györffy István Nagykun Múzeum
5300 Karcag, Kálvin u. 4.
Tel.: 59/312-087 , fax: 59/503-164
E-mail: karcagimuzeum@kun-land.hu
Nyitva tartás: kedd–vasárnap: 10.00-17.00
Hétfő: szünnap
Belépő: felnőtteknek: 260,- HUF , diák: 130,- HUF

Kántor Sándor Fazekasház
5300 Karcag, Erkel F. u. 1.
Tel.: 59/312-087,
fax: 59/503-164
E-mail: karcagimuzeum@kun-land.hu
Nyitva tartás: május 1 - szeptember 30.
Szerda–vasárnap:10.00-14.00, hétfő, kedd szünnap
Belépő: felnőtteknek: 260,- HUF , diák: 130,- HUF

Nagykunsági Tájház

5300 Karcag, Jókai u. 16.
Tel.: 59/312-087 , fax: 59/503-164
E-mail: karcagimuzeum@kun-land.hu
Nyitva tartás: május 1 - szeptember 30.
Szerda–vasárnap:10.00-14.00
Hétfő, kedd szünnap
Belépő: felnőtteknek: 260,- HUF , diák: 130,- HUF

Karcagi Szélmalom

5300 Karcag, Vágóhíd u. 22.
Tel.: 59/311-411 , 20/956-3335 ,
fax: 59/311-538
E-mail: varosg.kg@t-online.hu
Nyitva tartás: hétköznap előzetes bejelentkezés után látogatható!
Szombat: 16.00-18.00,
vasárnap: 10.00-12.00
Belépő: felnőtteknek: 200,- HUF ,
diák: 100,- HUF

Szélmalmi Fogadóház

5300 Karcag, Vágóhíd u. 1.
Tel.: 30/572-0000
E-mail: szepi@ph.karcag.hu
Nyitva tartás: előzetes bejelentkezés után látogatható!

Köves Daráló (védett őrlőmalom)

5300 Karcag, Kisújszállási út 18.
Tel.: 59/311-252
Nyitva tartás: Hétfő, kedd,
szerda, péntek: 14.00-16.00
Szombat: 10.00-12.00
Csütörtök, vasárnap szünnap.

Temetőcsőszház

5300 Karcag, Északi temető, Külterület 3.
Tel.: 59/312-967
Nyitva tartás: előzetes bejelentkezés után látogatható!

Orvos- és Patikatörténeti kiállítás
5300 Karcag, Széchenyi sgt. 45.
Tel.: 30/455-7309
Nyitva tartás: K-P 11.00-13.00
Hétfő szünnap
Hétvégén előzetes bejelentkezéssel!

Szálláshelyek

Nimród ** Bioszálloda és Bioétterem**
5300 Karcag, Bajcsy-Zsilinszky u. 4.
Tel.: 59/503-199 , fax: 59/503-198
Email: recepcio@hotelnimrod.hu
www.biohotelnimrod.hu

Karcag Városi Strandfürdő, **Kemping és Üdülőház
5300 Karcag, Fürdő u. 3.
Tel.: 59/503-011
E-mail: kemping@nkvizkft.hu
www.nkvizkft.hu

Kaiser Panzió
5300 Karcag, Dózsa Gy. u. 3/e.
Tel.: 59/313-791

Zádor Panzió
5300 Karcag, Kacsóh u. 3.
Tel.: 59/400-433 , 30/9456-026

Gábor Áron Gimnázium, Egészségügyi Szakközépiskola Kollégiuma
5300 Karcag, Kálvin u. 5.
Tel.: 59/311-560
E-mail: gag@gaboraron-karcag.sulinet.hu
www.gaboraron-karcag.sulinet.hu

Varró István Szakiskola, Szakközépiskola Kollégiuma
5300 Varró u. 6.
Tel.: 59/312-110
E-mail: suli@varroi-karcag.sulinet.hu
www.varroi-karcag.sulinet.hu

Szentannai Sámuel Mg. Szakközépiskola, Gimnázium Kollégiuma
5300 Karcag, Szentannai S. u. 16.
Tel.: 59/312-744
E-mail: sztannai@externet.hu
www.szentannai-karcag.sulinet.hu

Vendéglátóhelyek, éttermek

Nimród ** Bioszálloda és Bioétterem**
5300 Karcag, Bajcsy-Zsilinszky u. 4.
Tel.: 59/503-199 , fax: 59/503-198
Email: recepcio@hotelnimrod.hu
www.biohotelnimrod.hu

Sárga Ház Vendéglő
5300 Karcag, Eötvös u. 7
Tel.: 59/300-799

Mészáros Vendéglő
5300 Karcag, Madarasi u.63.
Tel.: 30/250-8000

Kaiser Étterem Söröző
5300 Karcag, Dózsa Gy. u. 3/e.
Tel.: 59/313-791

Kék Oroszlán Pizzéria
5300 Karcag, Horváth F. u. 1.
Tel.: 30/449-0579

Egyéb információk

Nagykun Horgászegyesület
5300 Karcag, Ágota u. 18.
Tel.: 59/313-376
Napijegyek, horgászjegyek válthatók: 5300 Karcag, Kossuth tér 14.

Nagykun Vadásztársaság
5300 Karcag, Kunhegyesi út 6.
Tel.: 59/311-618
E-mail: nagykun@vadasztarsasag.t-online.hu
www.**nagykunvt**.hu

Karcagi Kunlovarda
5300 Karcag, Méntelepi u. 1.
Tel.: 59/703-303, 20/924-2533
E-mail: essen@axelero.hu

Kun-Mediátor Utazási Iroda
5300 Karcag, Táncsics krt. 15.
Tel.: 59/401-049 , fax: 59/401-079
E-mail: kun-mediator@kun-mediator.hu
www.kun-mediator.hu

Karcag Gyógyvizű Városi Strandfürdő
5300 Karcag, Fürdő út 3.
Tel.: 59/312-353
E-mail: nkvizkft@externet.hu
Nyitva tartás minden nap:
Június 1 - augusztus 31-ig 9.00 - 20.00-ig
Az év többi részében 9.00 - 19.00-ig
Uszodahasználat minden nap 6.00 - 8.00-ig

Tourinform Iroda
5300 Karcag, Dózsa Gy. u. 5-7.
Tel.: 59/503-225
E-mail: karcag@tourinform.hu

Tisza-tó Régió

Magyar Turizmus Rt. Tisza-tavi Regionális Turisztikai Projekt Iroda
5350 Tiszafüred, Kossuth tér 1.
Tel./Fax: 59/351-753
e-mail: rmitiszato@itthon.hu
www.tiszatoinfo.hu

Tourinform irodák:

Tourinform Abádszalók
5241 Abádszalók, Deák Ferenc 1/17.
Tel./Fax: 59/357-376
e-mail: abadszalok@tourinform.hu
www.abadszalok.hu

Tourinform Berekfürdő
5309 Berekfürdő, Fürdő u. 2.
Tel./Fax: 59/519-059
e-mail: berekfurdo@tourinform.hu
www.berekfurdo.hu

Tourinform Karcag (szezonális)
5300 Karcag, Dózsa Gy. u. 5-7.
Tel./Fax: 59/503-225
e-mail: karcag@tourinform.hu
www.karcag.hu

Tourinform Kisköre
3384 Kisköre, Kossuth u. 8.
Tel.:/Fax:36/358-023
e-mail: kiskore@tourinform.hu
www.kiskore.hu

Tourinform Nagykörű (szezonális)
5065 Nagykörű, Május út 1.
Tel./Fax: 56/494-822
e-mail: nagykoru@tourinform.hu
www.nagykoru.hu

Tourinform Polgár
4090 Polgár, Hősök útja 10.
Tel.:52/573-063 Fax: 52/237-498
e-mail: polgar@tourinform.hu
www.polgar.hu

Tourinform Poroszló
3388 Poroszló, Fő u. 5.
Tel.: 36/553-095, Fax: 36/453-041
e-mail: poroszlo@tourinform.hu
www.poroszlo.hu

Tourinform Tiszamente
4066 Tiszacsege, Fürdő u. 6.
Tel./Fax: 52/588-051
e-mail: tiszacsege@tourinform.hu
www.tiszacsege.hu

Tourinform Tiszafüred
5350 Tiszafüred, Fürdő út 21.
Tel./Fax: 59/511-123 ; 59/511-124
e-mail: tiszafured@tourinform.hu
www.tiszafured.hu

Tourinform Tiszaújváros
3580 Tiszaújváros, Széchenyi út 27.
Tel.: 49/540-238; 49/540-239 Fax: 49/540-122
e-mail: tiszaujvaros@tourinform.hu
www.tiszaujvaros.hu

A bengecsegi kilátó a 3-as turaútvonalon

Karcag Város Önkormányzata és

az Önkormányzati Minisztérium

2008-TU-TTO-1-08-09-4 „Zádor földjén, két keréken”

pályázati
támogatásával készült
ingyenes terjesztésű kiadvány

Kiadó: Karcag Város Önkormányzata
Felelős kiadó: dr. Fazekas Sándor

Szerkesztette:
Kapocsi István, Dede Géza, Garai Katalin, Szepesi Tibor

Szöveg: Kapocsi István

Tördelőszerkesztő: Dede Géza
A térképet a Paulus Térképszerkesztő Iroda készítette
Készült a Karcagi Nyomda Kft-ben
magyar és német nyelven 5000 példányban
Felelős vezető: Nagyné Tankó Tímea és Márkusné Tankó Orsolya